

Procés participatiu vinculat a la redacció del Pla
Resultats de la sessió participativa 1
amb membres de la xarxa B+S
de 15 de juny de 2021

JULIOL 2021

COORDINACIÓ

REDACCIÓ

PLA CANVIEM PEL CLIMA 2030
Estratègia de Cultura de Sostenibilitat de Barcelona
Resultats de la sessió participativa 1
amb membres de la xarxa B+S
de 15 de juny de 2021

JULIOL 2021

Direcció i coordinació del Pla

Irma Ventayol, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Helena Barracó, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

Secretaria tècnica del Pla

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social

Redacció de l'informe

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social

Dinamització de la sessió participativa

Xavier Basora, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social
Irma Ventayol, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat
Xavier Sabaté, Espai TReS · Territori i Responsabilitat Social
Elena Forcada, Oficina de Canvi Climàtic i Sostenibilitat

1. EL PLA CANVIEM PEL CLIMA I EL PROCÉS PARTICIPATIU ASSOCIAT

El **Pla Canviem pel Clima 2030** vol promoure canvis en la cultura dominant i ajudar a desenvolupar i estendre una nova cultura de sostenibilitat que intensifiqui l'acció climàtica a la ciutat de Barcelona.

Afrontar la crisi climàtica, i assolir els objectius planificats en diversos plans municipals (emergència climàtica, mobilitat, verd i biodiversitat, residus, aigua, etc.), requereix de molts tipus de mesures, però el paper actiu de la ciutadania és essencial. Calen coneixements, canvis de valors, d'actituds, d'hàbits... que també s'han de planificar i treballar.

La **cultura de sostenibilitat** pot entendre's com el conjunt de coneixements, valors i pràctiques que la ciutadania, tan individualment com col·lectivament, ha de desenvolupar amb responsabilitat, racionalitat i creativitat per afrontar les problemàtiques socioambientals i defensar els drets bàsics de les persones dins dels límits ecològics del planeta. [Aquest vídeo](#), elaborat en el marc del procés participatiu, explica el concepte de 'cultura de sostenibilitat' d'una manera senzilla i visual.

Una proposta preliminar de Pla

A partir del treball intern i d'una diagnosi prèvia, s'ha elaborat una proposta preliminar de Pla que inclou un marc estratègic (visió i missió, objectius, valors i abast) i unes línies d'acció agrupades en cinc àmbits d'intervenció.

Aquesta proposta de Pla es pot consultar íntegrament en els dos documents principals associats al procés participatiu iniciat el maig de 2021:

- Un [primer document](#) on s'exposa la situació de partida i el marc conceptual (On som?).
- Un [segon document](#) que planteja el marc estratègic i les línies d'acció (On anem? i Què farem?).

De la síntesi d'aquests documents també se n'ha elaborat una [presentació-resum](#).

Objectius, fases i web del procés participatiu

El maig de 2021 es va iniciar el procés participatiu vinculat al Pla Canviem pel Clima 2030 i adreçat a tota la ciutadania i als agents interessats per tal d'implicar-los en la redacció d'aquest nou pla estratègic.

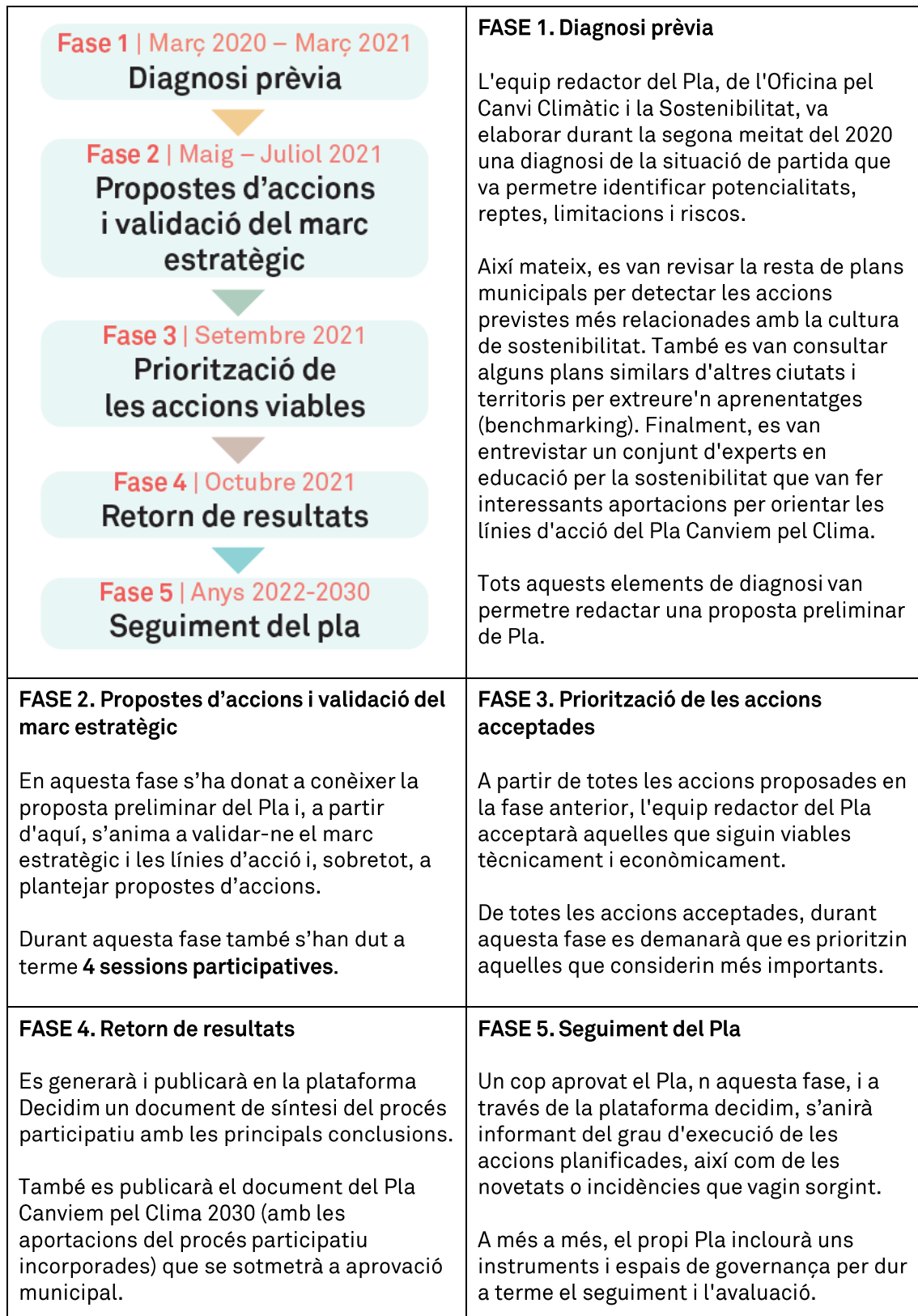
Concretament, el procés participatiu té els **objectius següents**:

- Validar el marc estratègic i les línies d'acció del Pla (que es proposen de manera preliminar).
- Plantejar propostes d'accions que caldria incorporar al Pla (en la proposta preliminar de Pla hi ha exemples d'accions que poden servir d'inspiració).
- Prioritzar les accions que s'hagin considerat viables (tècnicament i econòmicament).

Aquest procés participatiu es vehicula a través d'un espai web propi a la plataforma decidim.barcelona: www.decidim.barcelona/processes/canviempelclima.

Tot el procés de redacció, participació i seguiment del Pla s'ha estructurat en **5 fases**, tal com es mostra a la figura següent.

FIGURA 1. FASES DEL PROCÉS DE REDACCIÓ, PARTICIPACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

Les sessions participatives

A banda de la possibilitat de participar en el Pla a través de la plataforma decidim.barcelona, durant la Fase 2 s'han organitzat i dinamitzat **4 sessions participatives** dirigides a:

- Personal de l'Ajuntament: dues sessions idèntiques dirigides a dos grups de destinataris diferents.
- Membres de la xarxa Barcelona + Sostenible: dues sessions dirigides al mateix grup de destinataris però amb objectius diferents.

TAULA 1. DADES CLAU DE LES 4 SESSIONS PARTICIPATIVES VINCULADES AL PLA CANVIEM PEL CLIMA

Sessió	Data	Destinatari	Objectiu principal
1a amb personal de l'Ajuntament	2 de juny de 2021	Personal de l'Àrea d'Ecologia Urbana	Recollir propostes de projectes/accions innovadors (a 5-10 anys vista) per canviar mentalitats i fomentar l'acció ciutadana (col·lectiva o individual)
2a amb personal de l'Ajuntament	21 de juny de 2021	Personal d'àrees implicades en el futur desplegament del Pla	
1a amb membres de la xarxa B+S	15 de juny de 2021	Membres de la xarxa B+S	Recollir propostes de projectes/accions innovadors per impulsar i amplificar el treball dels agents "aliats" de la xarxa Barcelona + Sostenible
2a amb membres de la xarxa B+S	29 de juny de 2021		

Aquest informe sintetitza les aportacions efectuades durant la 1a sessió amb membres de la xarxa Barcelona+Sostenible (xarxa B+S).

2. OBJECTIUS, PROGRAMA I GRAU DE PARTICIPACIÓ DE LA SESSIÓ

La 1a sessió amb membres de la xarxa B+S va tenir lloc el **15 de juny de 2021** de 17h a 19h a través de la plataforma Zoom.

Els **objectius** d'aquesta sessió van ser:

- Explicar la proposta preliminar del Pla Canviem pel Clima 2030
- Implicar els membres de la xarxa B+S en la redacció del Pla
- Recollir propostes de projectes/accions innovadors (a 5-10 anys vista) per canviar mentalitats i fomentar l'acció ciutadana (col·lectiva o individual)

El programa i dinàmiques de la sessió van ser:

TAULA 2. PROGRAMA I DINÀMIQUES DE LA 1A SESSIÓ PARTICIPATIVA AMB MEMBRES DE LA XARXA B+S

17:00h - 17:05h	Benvinguda Irma Ventayol
17:05h - 17:30h	Presentació del Pla Canviem pel Clima i del procés participatiu associat Helena Barracó
17:30h - 17:50h	Dinàmica participativa 1: Qüestionari sobre els objectius preliminars del Pla (a través de l'eina Typeform)
17:50h - 18:50h	Dinàmica participativa 2: Els participants es distribueixen (de manera aleatòria) en dos grups (A i B) per plantejar propostes d'accions i projectes per a 4 dels 5 àmbits del Pla (a través dels panells virtuals Klaxoon)
18:50h - 19:00h	Retorn al plenari i propers passos Els 2 dinamitzadors resumeixen els panells S'expliquen els propers passos als participants

Aquesta sessió va comptar amb **16 participants**, sense incloure els organitzadors i dinamitzadors. Els participants eren representants de diverses entitats i empreses membres de la xarxa B+S.

3. APORTACIONS EFECTUADES DURANT LA SESSIÓ

Tal com mostra el programa de la sessió, es van dur a terme dues dinàmiques participatives:

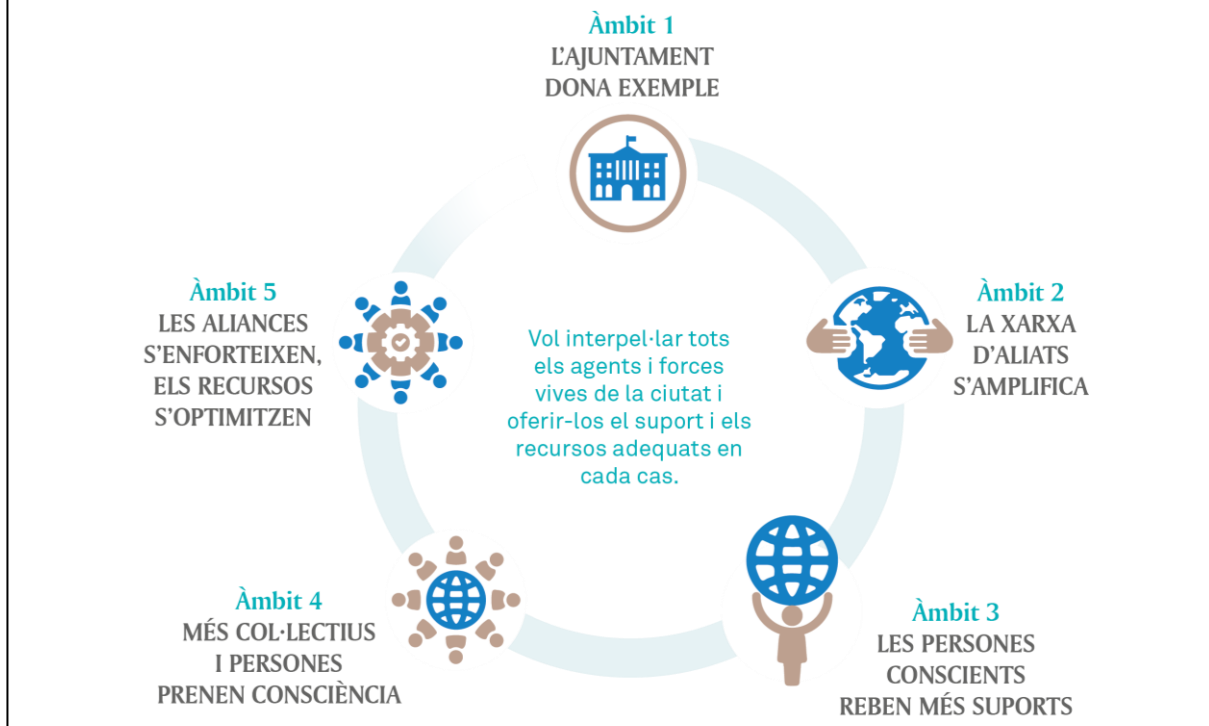
- **Una 1a dinàmica** per entrar en matèria i que els participants reflexionessin, en clau de futur, sobre els objectius preliminars del Pla i els col·lectius prioritaris.
- **Una 2a dinàmica** en grups de treball per plantejar i debatre, a 5-10 anys vista, projectes/accions innovadors que cada participant impulsaria per canviar mentalitats i fomentar l'acció ciutadana (col·lectiva o individual). Aquests projectes s'havien de plantejar, de manera diferenciada, per a 4 dels 5 àmbits d'acció del Pla (vegeu requadre). El 2n àmbit del Pla (el dels agents "aliats") es va treballar, de manera específica, en la 2a sessió participativa (del 29 de juny). Així mateix, es va demanar als participants que donessin suports a aquelles accions plantejades que consideressin més interessants, innovadores o transformadores.

Els resultats i aportacions de la sessió es mostren per a cadascuna de les dues dinàmiques. I, en el cas de la segona, s'agrupen segons els 4 àmbits d'intervenció del Pla tractats.

Els 5 àmbits d'acció del Pla

El document preliminar del Pla Canviem pel Clima 2030 proposa diverses línies d'acció que s'agrupen en 5 grans àmbits d'intervenció. A la vegada, cada línia d'acció es desplegarà amb accions i projectes diversos. Els 5 àmbits amb els que s'agrupen les línies d'acció es refereixen a **grups de col·lectius i persones amb els que es vol treballar i als quals cal seguir donant suport**:

1. El propi Ajuntament
2. Els agents "aliats" (que són, sobretot, els membres de la xarxa Barcelona + Sostenible)
3. Les persones i col·lectius que ja han pres consciència de la necessitat de canvi
4. Els col·lectius i persones que encara són aliens als reptes de l'emergència climàtica
5. Els agents clau per la seva capacitat transformadora i d'influència en la societat

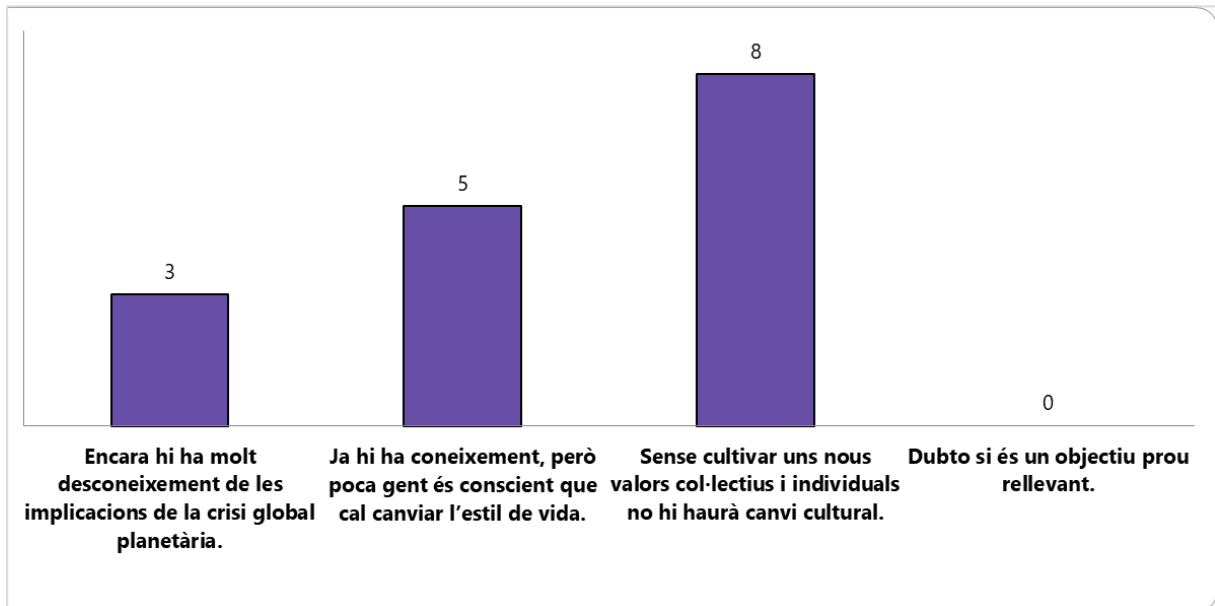

3.1. Resultats de la 1a dinàmica

Es van plantejar nou preguntes (8 sobre els objectius del Pla i 1 sobre els col·lectius prioritaris) que les persones participants van respondre a través de l'eina interactiva Typeform. Els resultats es mostren tot seguit.

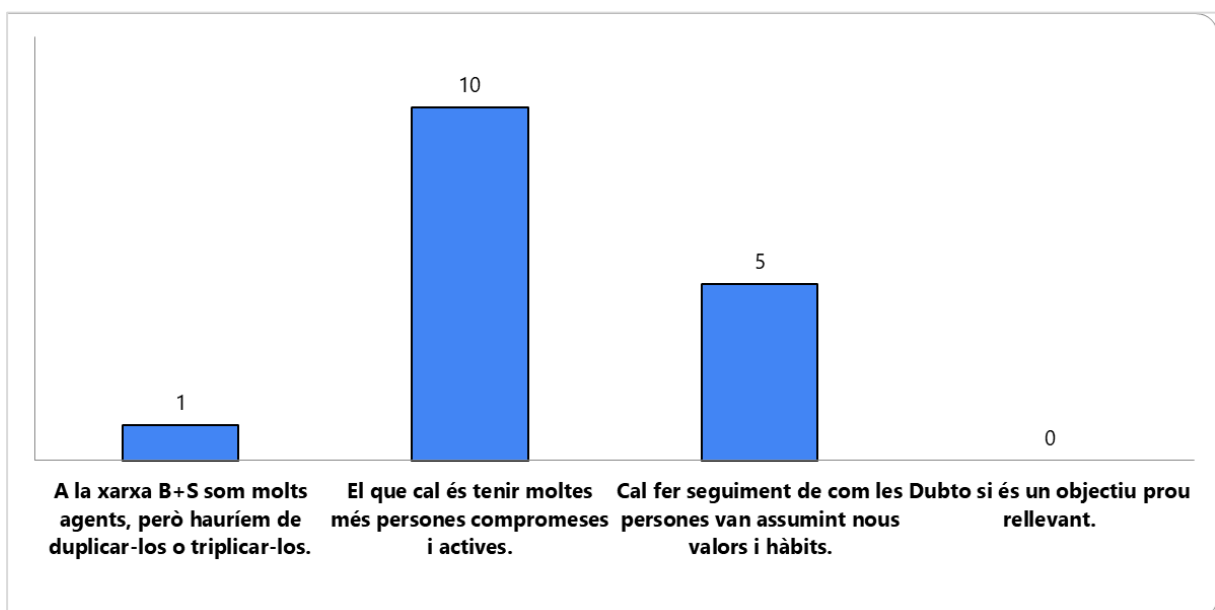
Objectiu 1

Incrementar significativament el coneixement social de la crisi global que viu el Planeta i de la necessitat de nous valors i estils de vida per afrontar-la i revertir-la

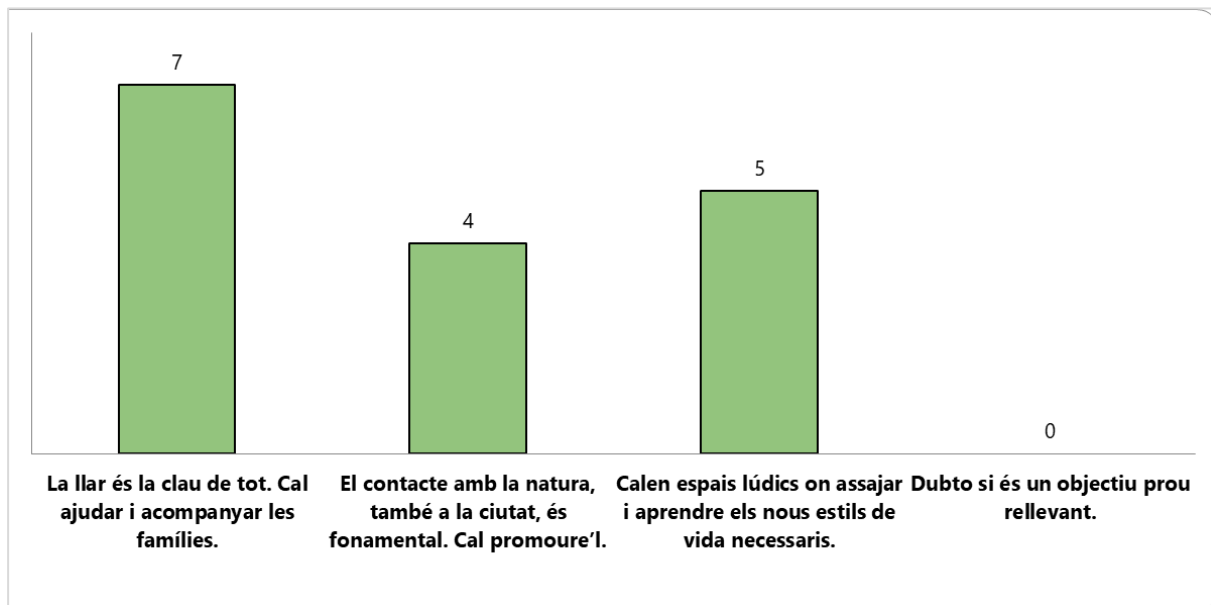
Objectiu 2

Augmentar la massa crítica d'agents i persones de la ciutat compromeses amb la cultura de sostenibilitat i l'emergència climàtica

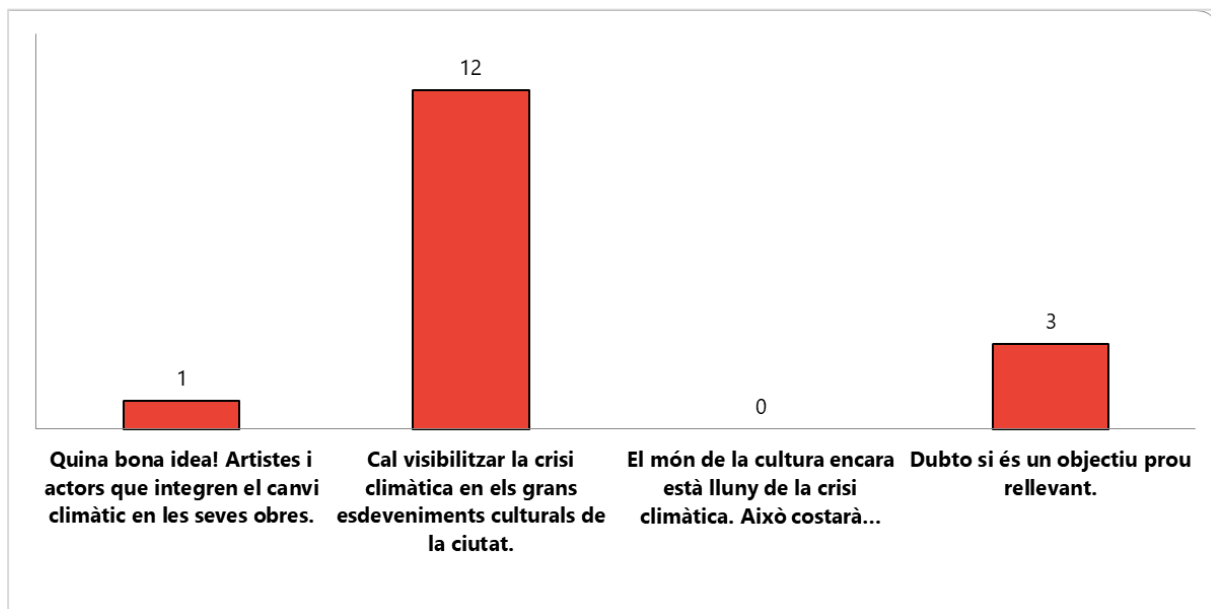
Objectiu 3

Promoure estils de vida sostenibles i descarbonitzats a les llars i una relació més conscient i directa amb la natura

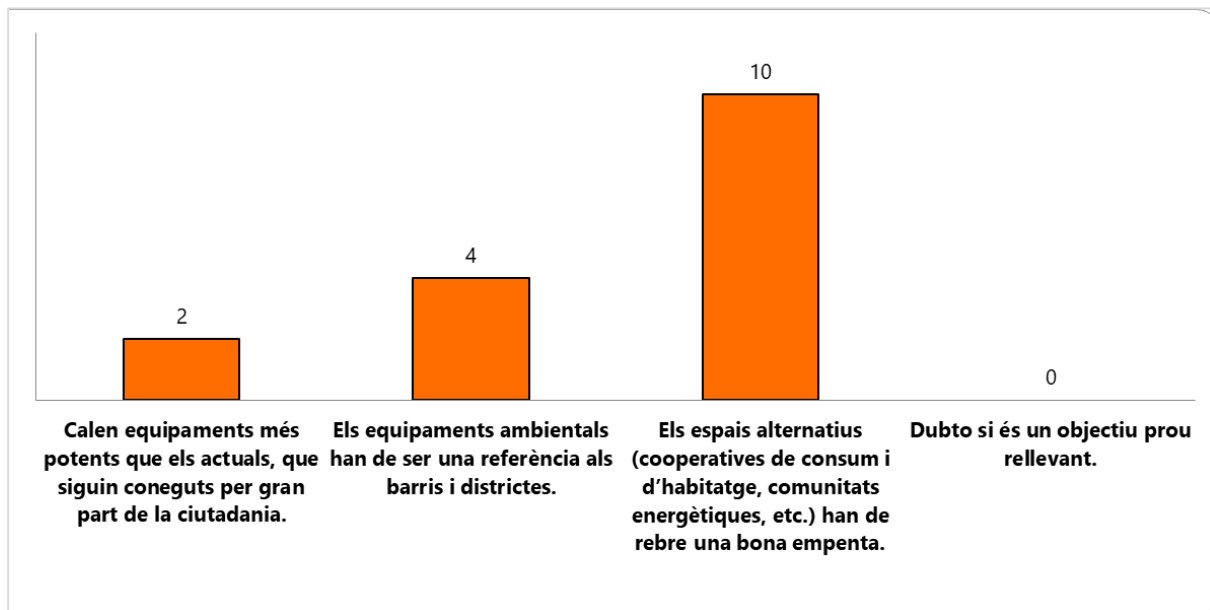
Objectiu 4

Impregnar la cultura i l'art que es programen a la ciutat amb idees i continguts sobre crisi socioambiental i climàtica

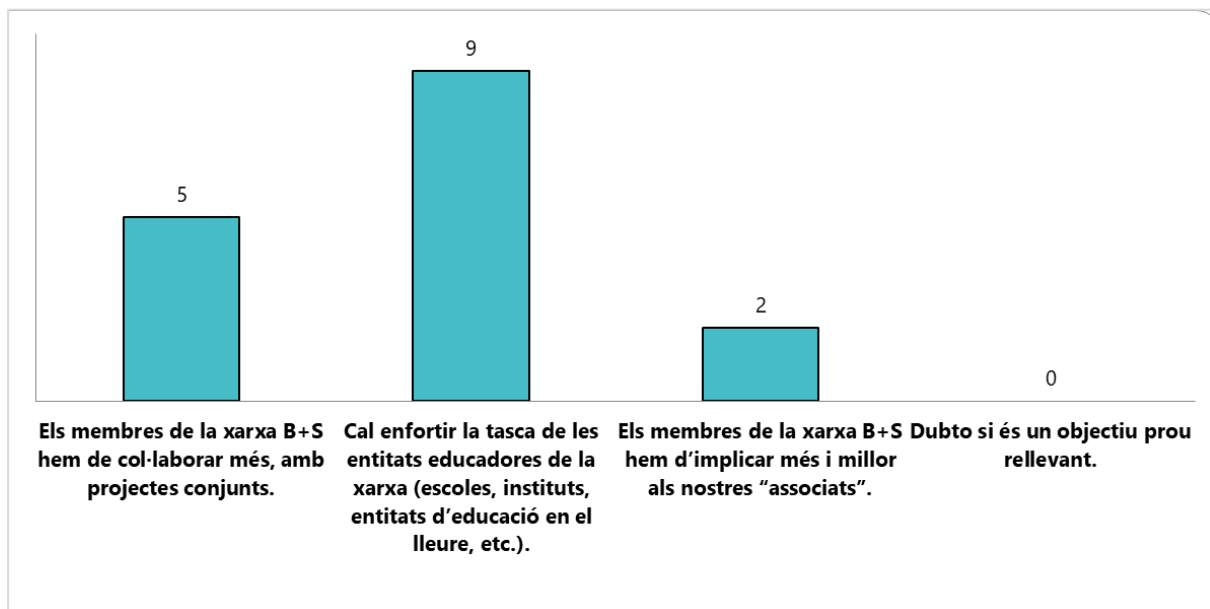
Objectiu 5

Consolidar centres de referència on es visualitzin oportunitats de canvi i espais alternatius on es concreti la transformació social a favor de la sostenibilitat

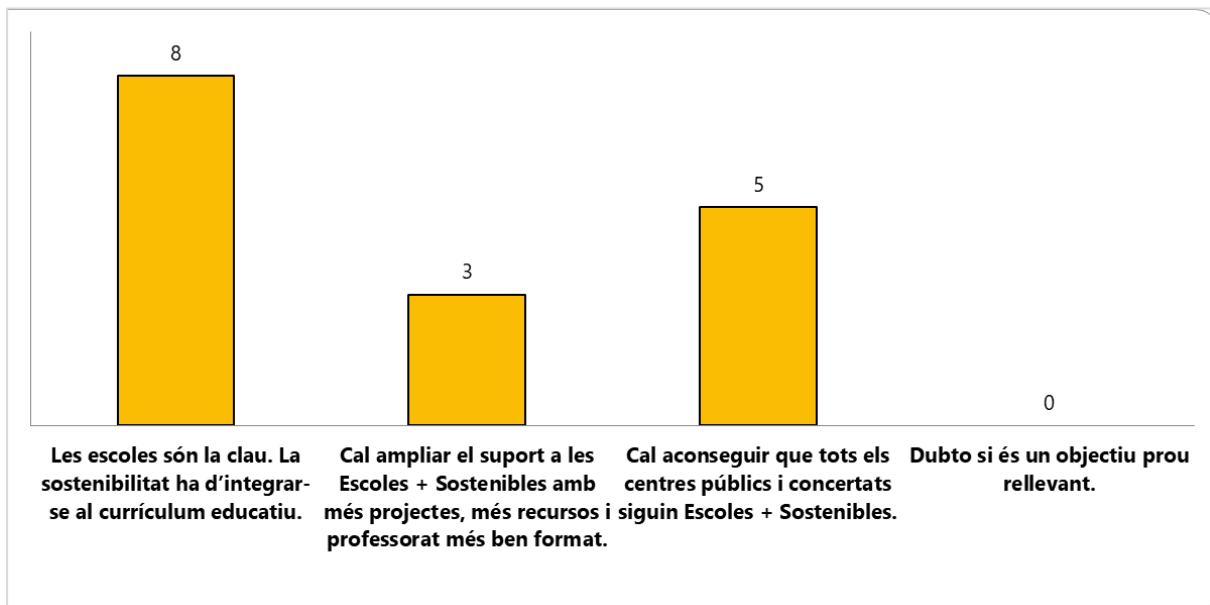
Objectiu 6

Impulsar i amplificar el treball dels agents "aliats" de la xarxa Barcelona + Sostenible, enfortint la capacitat de les persones educadores i dinamitzadores del canvi cultural

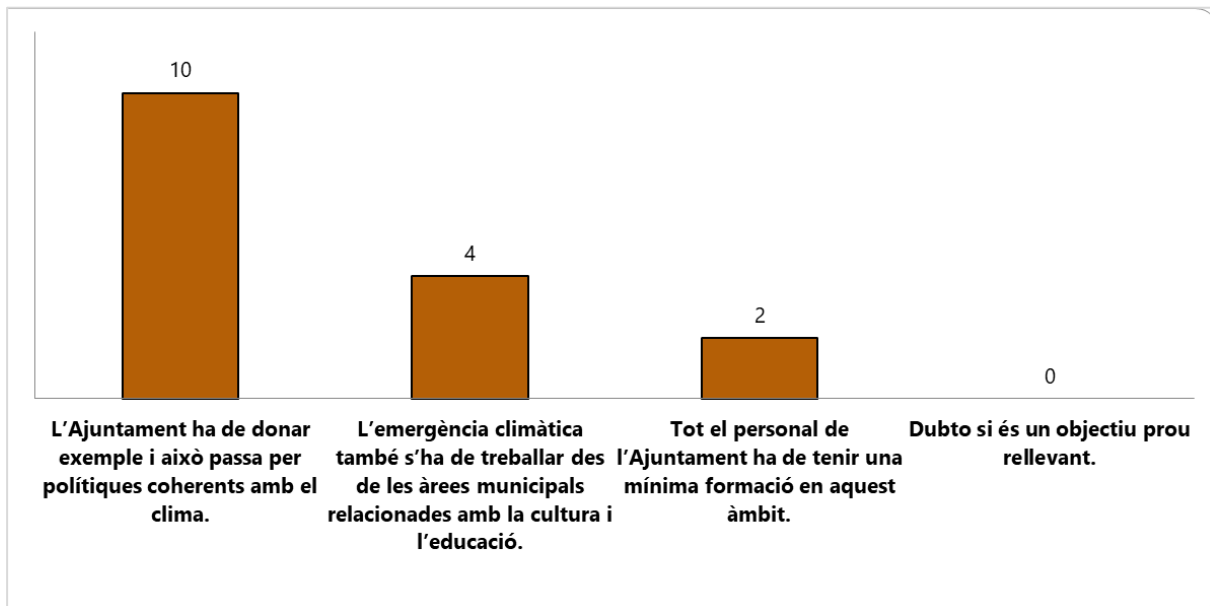
Objectiu 7

Consolidar l'educació per la sostenibilitat i l'acció climàtica en el conjunt de centres educatius de la ciutat

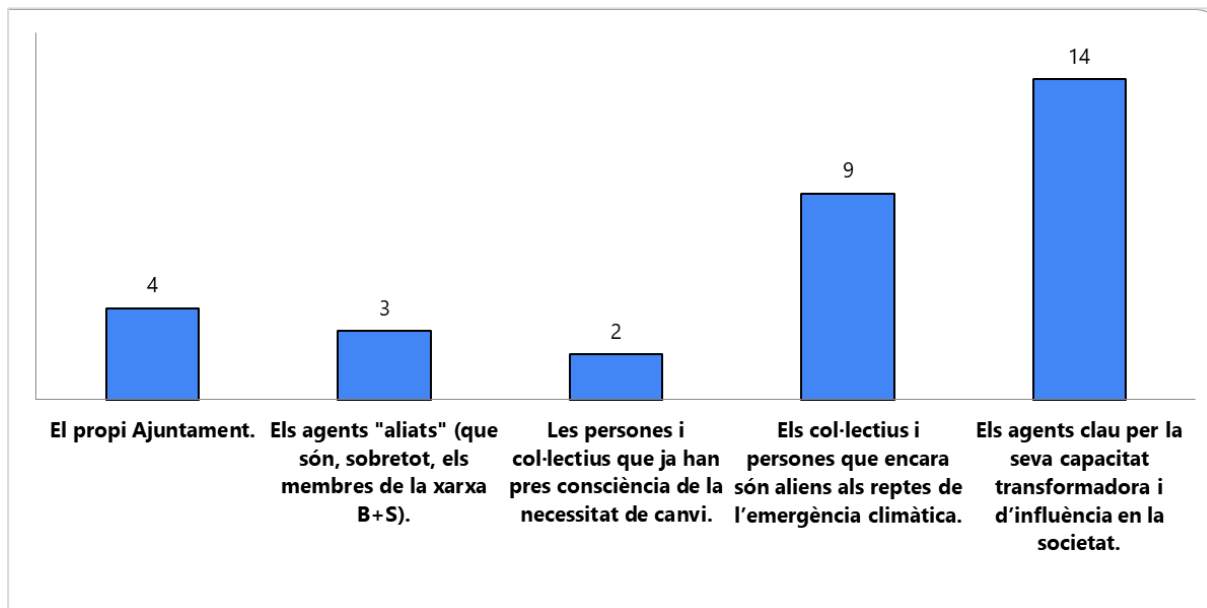

Objectiu 8

Augmentar la visibilitat de l'emergència climàtica en l'agenda municipal (política, mediàtica, cultural, educativa), assegurant la coherència entre les polítiques de sostenibilitat i clima i les polítiques culturals i educatives

Quins dos col·lectius creus que són els més prioritaris per actuar en els propers 10 anys?

3.2. Aportacions efectuades durant la 2a dinàmica

Aquest apartat recull i mostra les propostes de projectes i accions que es van aportar durant la sessió en els dos grups de treball. Les aportacions es distribueixen segons els 5 àmbits d'acció del Pla. **Aquestes propostes seran posteriorment valorades per l'equip redactor del Pla per decidir si s'acaben o no incorporant d'acord amb criteris de viabilitat tècnica i econòmica.**

Les propostes similars s'han fusionat (mantenint el sentit de les propostes originals), si bé per a cadascuna s'indica en quin grup o grups es van plantejar (A i/o B). Així mateix, s'indica, per a cada proposta, el número de suports rebuts (si no s'indica cap suport vol dir que no en va rebre cap). En alguna proposta, a més a més, se citen quins agents podrien intervenir en la seva execució (d'acord amb el que van comentar els participants).

Algunes de les propostes plantejades en els grups de treball han estat descartades per alguna de les raons següents:

- Són propostes de tipus sectorial que encaixen (o ja estan previstes) en altres plans i/o estratègies municipals (Pla Clima, Verd i biodiversitat, Mobilitat, Residu Zero, Urbanisme, etc.). El Pla Canviem pel Clima, com a estratègia de cultura de sostenibilitat, plantejarà accions per fomentar l'adquisició de nous valors, hàbits i pràctiques; per tant, seran accions més relacionades amb la informació, la sensibilització, l'educació i la dinamització dels diversos col·lectius i agents identificats i de la ciutadania en el seu conjunt.
- Són propostes massa genèriques, amb escassa concreció.
- Són propostes que d'alguna manera ja estaven previstes en les accions plantejades com a exemples en la proposta preliminar de Pla.

Aquestes propostes descartades es poden consultar en l'**Annex** d'aquest informe.

Abans del recull de les propostes, tot seguit es mostren els **panells d'aportacions** resultants de cadascun dels dos grups de treball.

FIGURA 2. PANELL DE PROPOSTES RESULTANT DEL GRUP A

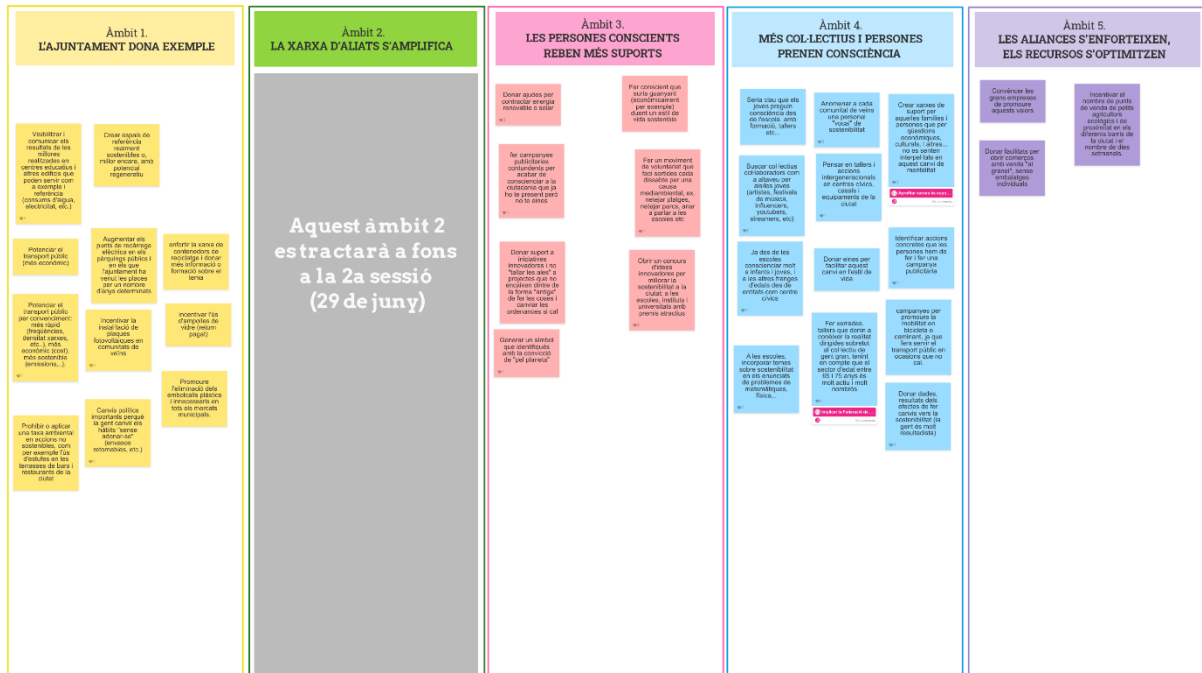
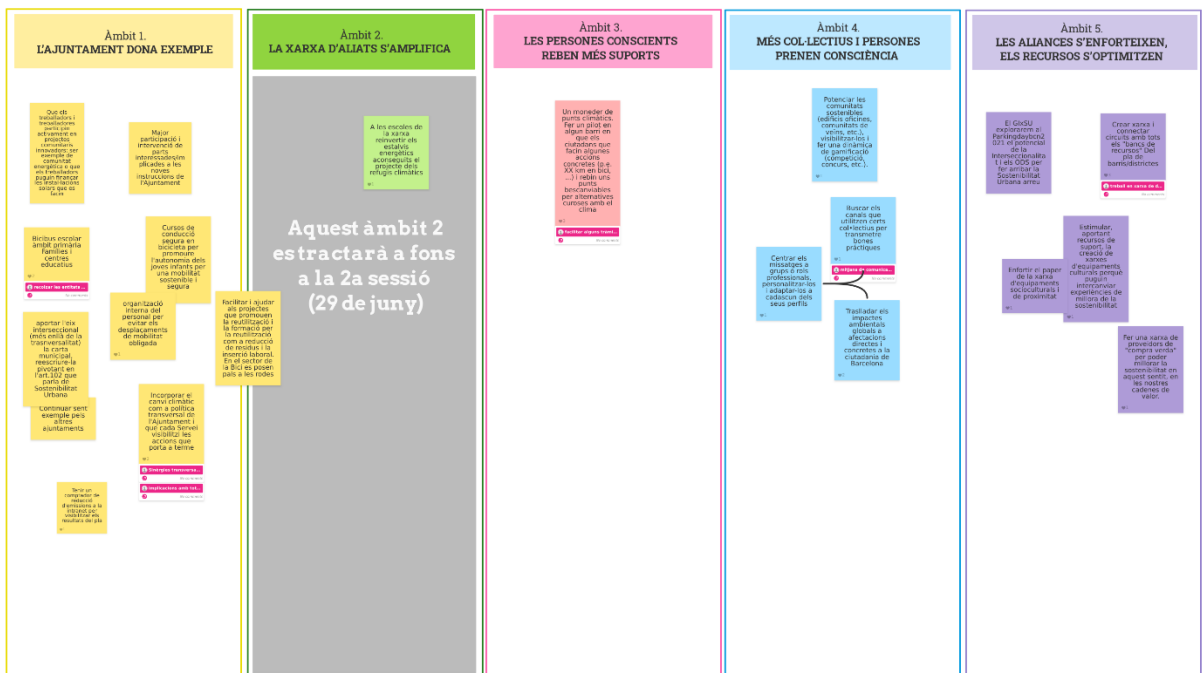

FIGURA 3. PANELL DE PROPOSTES RESULTANT DEL GRUP B

ÀMBIT 1. L'AJUNTAMENT DONA EXEMPLE

- Visibilitzar i comunicar els resultats de les millores executades (consums d'aigua, electricitat, etc.) en centres educatius i altres edificis municipals per tal que serveixin d'exemple i referència (grup A) (2 suports)
- Incorporar el canvi climàtic com a política transversal de l'Ajuntament per tal que cada Servei visibilitzi les accions que porta a terme i facilitant sinergies i treball transversal entre les diverses àrees i departaments (grup B) (2 suports)
- Impulsar canvis polítics importants perquè la gent canviï els hàbits "sense adonar-se" (envasos retornables, etc.) (grup A) (1 suport)
- Tenir un comptador de reducció d'emissions a la intranet municipal per visibilitzar els resultats del Pla Canviem pel Clima (grup B) (1 suport)
- Millorar l'organització interna del personal municipal per evitar els desplaçaments de mobilitat obligada (grup B) (1 suport)
- Crear espais de referència realment sostenibles o, millor encara, amb potencial regeneratiu (grup A)
- Promoure, als mercats municipals, l'eliminació dels embolcalls plàstics innecessaris (grup A)
- Fomentar la participació activa dels treballadors i treballadores municipals en projectes comunitaris innovadors (comunitat energètiques, per exemple) (grup B)
- Exercir i mantenir un lideratge en cultura de sostenibilitat per continuar sent exemple per a altres ajuntaments (grup B)
- Fomentar una major participació i intervenció de parts interessades/implicades en les noves instruccions de l'Ajuntament (grup B)
- Aportar l'eix interseccional (més enllà de la transversalitat) a la carta municipal, reescriure-la pivotant en l'art.102 que parla de Sostenibilitat Urbana (grup B)

ÀMBIT 3. LES PERSONES CONSCIENTS REBEN SUPORTS

- Promoure un moneder de punts climàtics mitjançant el qual els ciutadans que facin algunes accions concretes (p.e. XX km en bici, etc.) rebin uns punts bescanviables per alternatives curoses amb el clima. Començar amb una prova pilot en algun barri. (grup B) (3 suports)
- Obrir un concurs d'idees innovadores per millorar la sostenibilitat a la ciutat (a les escoles, instituts i universitats), amb premis atractius (grup A) (2 suports)
- Generar un símbol que identifiqui la convicció de "pel planeta" (grup A) (2 suports)
- Promoure el bicibus escolar en l'àmbit de primària (dirigit a famílies i centres educatius), enfortint i recolzant les entitats que l'impulsen (grup B) (2 suports)
- Fer campanyes publicitàries contundents per acabar de conscienciar la ciutadania que ja ho té present però no té eines (grup A) (1 suport)
- Organitzar un moviment de voluntariat que faci sortides cada dissabte per una causa ambiental (exs.: netejar platges, netejar parcs, anar a parlar a les escoles, etc.) (grup A) (1 suport)
- Organitzar cursos de conducció segura en bicicleta per promoure l'autonomia dels joves infants per una mobilitat sostenible i segura (grup B) (1 suport)
- Donar suport a iniciatives innovadores i no "tallar les ales" a projectes que no encaixen en la forma "antiga" de fer les coses (canviar les ordenances si cal) (grup A)

- Facilitar els projectes que promouen la reutilització i la formació associada com a vies per a la reducció de residus i la inserció laboral (en el sector Bici es posen pals a les rodes) (grup B)
- Donar facilitats per obrir comerços amb venda "al granel", sense embalatges individuals (grup A)
- Incentivar el nombre de punts de venda de petits agricultors ecològics i de proximitat en els diferents barris de la ciutat (i el nombre de dies setmanals) (grup A)

ÀMBIT 4. MÉS COL·LECTIUS PRENEN CONSCIÈNCIA

- Comunicar de manera més efectiva, traslladant els impactes ambientals globals a afectacions directes a la ciutadania de Barcelona i mostrant els efectes (i els beneficis econòmics personals) dels canvis d'hàbits amb dades i resultats (grup A, B) (4 suports)
- Fer xerrades i tallers que donin a conèixer la realitat dirigides al col·lectiu de gent gran (tenint en compte que el sector d'edat entre 65 i 75 anys és molt actiu i nombrós), implicant la Federació de Gent Gran de Catalunya (grup A) (4 suports)
- Incentivar mesures ambientals en comunitats de veïns (com ara la instal·lació de plaques fotovoltaïques), si escau impulsant el nomenament d'una persona "vocal de sostenibilitat" en cada comunitat (grup A) (3 suports)
- Personalitzar i adaptar els missatges a cadascun dels perfils de grups ciutadans o col·lectius professionals, i localitzar els canals i mitjans de comunicació que utilitzen per transmetre bones pràctiques (grup B) (2 suports)
- Enfortir el paper de la xarxa d'equipaments socioculturals i de proximitat perquè puguin servir per intercanviar experiències de millora de la sostenibilitat (grup B) (2 suports)
- Fer campanyes publicitàries que difonguin eines i accions concretes que facilitin el canvi d'estils de vida (grup A) (1 suport)
- Crear xarxes de suport (o aprofitar les existents) per a aquelles famílies i persones que per qüestions econòmiques, culturals i altres no se senten interpel·lades per aquest canvi de mentalitat (grup A) (1 suport)
- Pensar en tallers i accions intergeneracionals en centres cívics, casals i altres equipaments de la ciutat (grup A) (1 suport)
- Aprofitar centres cívics i altres equipaments municipals per conscienciar els infants i joves amb formació i tallers (grup A) (1 suport)
- Potenciar les comunitats sostenibles (edificis d'oficines, comunitats de veïns, etc.), visibilitzar-los i fer una dinàmica de gamificació (competició, concurs, etc.) (grup B) (1 suport)
- Campanyes per promoure la mobilitat en bicicleta o a peu (de vegades fem servir el transport públic quan no cal) (grup A)
- Donar més informació i formació sobre la xarxa de contenidors de reciclatge (grup A)

ÀMBIT 5. LES ALIANCES S'ENFORTEIXEN, ELS RECURSOS S'OPTIMITZEN

- Buscar col·lectius col·laboradors com a altaveu per als/les joves (artistes, festivals de música, influencers, youtubers, streamers, etc.) (grup A) (5 suports)
- Crear xarxa i connectar circuits amb tots els "bancs de recursos" del pla de barris/districtes, fomentant el treball en xarxa de districtes per socialització (grup B) (3 suports)

- Crear una xarxa de proveïdors de "compra verda" per poder millorar la sostenibilitat en aquest sentit, en les nostres cadenes de valor (grup B) (1 suports)
- Convèncer les grans empreses de promoure aquests nous valors (grup A)

ANNEX. PROPOSTES DESCARTADES

Tal com s'ha exposat a l'inici de l'apartat 3.2 d'aquest informe, algunes de les propostes plantejades en els grups de treball de la sessió participativa han estat descartades per alguna de les raons següents:

- Són propostes de tipus sectorial que encaixen (o ja estan previstes) en altres plans i/o estratègies municipals (Pla Clima, Verd i biodiversitat, Mobilitat, Residu Zero, Urbanisme, etc.). El Pla Canviem pel Clima, com a estratègia de cultura de sostenibilitat, plantejarà accions per fomentar l'adquisició de nous valors, hàbits i pràctiques; per tant, seran accions més relacionades amb la informació, la sensibilització, l'educació i la dinamització dels diversos col·lectius i agents identificats i de la ciutadania en el seu conjunt.
- Són propostes massa genèriques, amb escassa concreció.
- Són propostes que d'alguna manera ja estaven previstes en les accions plantejades com a exemples en la proposta preliminar de Pla.

Tot seguit es mostren, per a cadascun dels àmbits d'intervenció, les propostes descartades.

ÀMBIT 1. L'Ajuntament dona exemple

- Potenciar el transport públic per convenciment: més ràpid (freqüències, densitat xarxes, etc.), més econòmic (cost), més sostenible (emissions, etc.) (grup A)
- Potenciar el transport públic (més econòmic) (grup A)
- Incentivar l'ús d'ampolles de vidre (retorn pagat) (grup A)
- Augmentar els punts de recàrrega elèctrica en els pàrquings públics i en els que l'ajuntament ha venut les places per un nombre d'anys determinats (grup A)
- Prohibir o aplicar una taxa ambiental en accions no sostenibles, com per exemple l'ús d'estufes en les terrasses de bars i restaurants de la ciutat (grup A)

ÀMBIT 3. Les persones conscients reben suports

- Donar ajudes per contractar energia renovable o solar (grup A)

ÀMBIT 4. Més col·lectius prenen consciència

Cap proposta descartada.

ÀMBIT 5. Les aliances s'enforteixen, els recursos s'optimitzen

- El G1xSU explorarem al Parkingdaybcn2021 el potencial de la Interseccionalitat i els ODS per fer arribar la Sostenibilitat Urbana arreu (grup B)